

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopo Salzebvrgensi, & Salzeburgensi & de Berthersgadme
Salzeburgensis diocesis Præpositis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

eidem, ipsum ab alienandi suspendimus potestate, ut ipso jure contractus alienationis sit irritus, si quis forte per ipsum medio tempore fuerit attentatus. Interim autem dilectos filios Decanum & magistrum Gall. Canonicum Tervisinos circa curam & administrationem temporalium ei præcepimus adhiberi, sine quorum consilio & assensu in temporalibus non ministret, præstito ab illis corporaliter juramento quòd ei circa temporalium administrationem assistent fideliter & prudenter. Super eo autem quòd quædam ecclesiastica beneficia, non solum indignis, sed etiam indignè asseritur concessisse, veritatem nihilominus inquiratis, & eam ad nostrum referatis examen, interim ipsum à potestate conferendi ecclesiastica beneficia suspendentes. Ceterum ut plenè indemnitate provideatur Ecclesiæ Tervisina, fraternitati vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus super rebus alienatis, videlicet quot & quanta quantique valoris extiterint, quodvè dispendium ex hoc incurrit Ecclesiæ Tervisina, necnon & aliis circumstantiis inquisita per Canonicos Tervisinos juramento interposito sollicitè veritate, depositiones ipsorum ad nos sub sigillis vestris inclusas fideliter transmittentes, præfigatis Episcopo terminum competentem infra quem per se vel procuratorem idoneum nostrò se conspectui repræsentet, ut super hoc secundum quod expedire viderimus procedamus. Vos igitur tam prudenter in præmissis sublato contradictionis & appellationis obstaculo procedere studeatis quòd circumspèctionem vestram ex hoc possimus in Domino commendare. Nullis litteris veritati &c. Vos denique, fratres Patriarcha & Episcopo, super vobis ipsis &c. Datum Laterani v. i. Idus Aprilis, pontificatus nostri anno sexto-decimo.

ARCHIPRESBYTERO DE Gravalona Novariensis diocesis.

Epist. 10.
De interdicti
sententia recla-
sanda.

EX parte communis de Gravalona Novariensis diocesis fuit propositum coram nobis quòd licet terra ipsorum fundata sit in solo habili & fecundo, adeo tamen infortunata est & infaulta ut nec in rebus multiplicari valeat nec personis, & cum fortuna sibi aliquatenus arridente, speratur quòd ab hujusmodi debeat infelicitate confurgere, casibus semper opprimitur improvisis, quod ex eo existimant provenire quia terra eadem olim, sicut fama est, propter excessus dominorum ipsius suppo-

Tom. II.

stita fuit sententiæ interdicti, quæ non creditur fuisse postmodum relaxata. Unde apostolatui nostro humiliter supplicarunt ut cum nobis in beato Petro Apostolo ab ipsa fuerit veritate promissum quòd quæcunque solveris super terram, soluta erunt pariter & in cælis, eos ab hujusmodi vinculo absolvere dignemur, præsertim cum animarum quoque periculum ex hoc sibi metuant imminere. Cum igitur majores propter minorum offensam & culpa majorum minores quandoque puniri sacræ scripturæ doceamur exemplis, piam eorum sollicitudinem & timorem commendamus in Domino, & speramus quòd fides quam de clavibus Petri gerunt ipsis utilis esse debeat ad veniam promerendam, cum paralyticum ad pedes Iesu Christi summis per tegulas fides salvaverit aliena. Verum quia David ad placandam indignationem divinam, quæ culpa ipsius in populum fuerat concitata, sacrificium Domino legitur obtulisse, nos factis ejusdem, quæ ad nostram eruditionem scripta esse testatur Apostolus, inhærentes, discretionis tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus populum dicti loci, ut ad expiandam culpam hujusmodi & divinam propitiationem facilis impetrandam, aliquam Domino satisfactionem impendant monens efficaciter & inducens, præfatam interdicti sententiam auctoritate nostra denunties relaxatam, eosdem sollicitè commonendo ut sic in divino timore permanent ne quos apud homines apostolica solvit auctoritas, propria liget iniquitas apud Deum. Datum Laterani v. i. Kal. Aprilis, pontificatus nostri anno sextodecimo.

ARCHIEPISCOPO SALZBURGENSI, & Salzburgernsi & de Berthersgadme Salzburgernsis diocesis Præposito.

Causam quæ inter dilectos filios A. Presbyterum & C. scholarem Ratifonenses super Ecclesia in Buchkirchen vertitur, ab examine dilecti filij Præpositi sancti Nicolai & suorum conjugum delegatorum nostrorum ad nos per appellationem delatam, dilecto filio Angelo sancti Adriani Diacono Cardinali commissimus audiendam. Coram quo Presbyter proposuit memoratus quòd cum olim venerabilis frater noster Pataviensis Episcopus prædictam Ecclesiam de Buchkirchen, quam ad commonitionem ejusdem Episcopi dictus C. nullo tunc ordine fungens, pro eo quòd quandam puellam desponsaverat publicè, per litteras & proprium nuntium resignarat,

Epist. 11.
Eis committitur
quandam
causa.

B B b b ij

sicut per ejusdem Episcopi litteras ostendebat, eidem canonicè concessisset vacantem quidem & nemine reclamante, ac ipsam idem Presbyter aliquandiu possedisset in pace, tandem prædictus C. ad quosdam judices apostolicas litteras super restitutione ipsius Ecclesiæ adversus memoratum Episcopum impetravit, mendaciter se clericum exprimens in eisdem, cum tempore impetrationis ipsarum clericali non esset caractere insignitus. Et licet hujusmodi abrenuntiaverit litteris, data fide quod eis nullatenus uteretur dummodò sibi dictus Episcopus de ipso Presbytero faceret justitiæ plenitudinem exhiberi, postmodum tamen idem C. coram eo traxit in causam Presbyterum antedictum, qui cum sentiret indebitè se gravari, sedem apostolicam appellavit. Eo verò prosequente appellationem emissam, dictus C. per judices ad quos litteras quibus abrenuntiaverat impetrarat, prænominatam Ecclesiam occupavit. Cumque super hoc idem Presbyter ad Decanum Pataviensem & collegas ipsius nostras litteras reportasset, & de spoliatio- ne ipsius Presbyteri constitisset eisdem, ipsi restituendam ei prænominatam Ecclesiam decreverunt, mittentes duos Decanos cum eodem Presbytero qui auctoritate nostra ipsum in possessionem Ecclesiæ mitterent corporalem. Quibus sæpèdictus C. unà cum quibusdam armatis se violenter opponens, ipsos turpiter repulerunt. Sed cum judices ipsum C. pro temeritate hujusmodi ad eorum præsentiam citavissent, & idem appellans frustratoricè, manifesta contumacia laboraret, tam in eum quam in ejus fautores excommunicationis sententiam proferentes, eundem Presbyterum cum securitate nobilis viri Ducis Baviaræ ad prænominatam Ecclesiam remiserunt. D. verò Subdiaconus & quidam alij ejusdem C. servi, & patris ejus amici, eodem C. procurante, noctis tempore ipsum aggressi Presbyterum, adhuc nudum, in lecto jacentem, ligatis à tergo manibus, equis & aliis rebus ejus ablati, traxerunt impositis ei plagis ad sylvam, & inter unguis spinis immixtis, eum multis aliis affecere tormentis, & tanto tempore, procurantibus F. E. & W. militibus & quibusdam aliis Patavienfis diocesis, tenuere captivum donec prædicti Ducis & quorundam aliorum nobilium precibus pro quadam summa pecuniæ se redemit. Quare tam ejus dioecesanus quam judices memorati ipsius miseris miserentes, præsumptores præfatos & fautores ipsorum excommunicatio-

nis vinculo innodarunt. Vnde nobis humiliter supplicavit ut ejus adversarij malitiis occurrentes, laboribus ipsius imponere finem dignemur. Ad hæc autem per D. procuratorem partis alterius fuit ex adverso responsum quòd cum prædictus C. memoratam Ecclesiam ab ipso Patavienfi canonicè sibi collatam duobus annis pacificè possedisset, tandem eo insistente scholasticis disciplinis, eandem idem Episcopus contulit Presbytero memorato. Super quodam contra ipsum quam contra Presbyterum ad Ratisponensem Præpositum & suos conjudices litteras impetravit, qui propter contumaciam ipsius Presbyteri eundem C. in possessionem causa rei servandæ miserunt. Interim autem idem C. citatus à Decano Patavienfi & suis conjudicibus per quasdam nostras litteras ipsis per suum adversarium præsentatas, in quibus tamen nulla de prioribus mentio habebatur, in ipsa citatione bis fuit per eundem Presbyterum spoliatus. Propter quod ad præfatos judices Ratisponenses recurrens, eundem fecit Presbyterum excommunicationis vinculo innodari, & ad cautelam à secundis judicibus ad nos per nuntium proprium appellavit, tum propter causam præmissam, tum quia exceptiones ejus legitimas admittere recusabant. Vnde petebat ut revocato in irritum quod per Decanum Pataviensem & suos conjudices temerè fuerat attentatum, Ratisponensis Præpositi & conjudicum ejus processum robor faceremus firmitatis habere. Nosigitur per fidelem narrationem Cardinalis prædicti auditis iis & aliis quæ fuere proposita coram eo, possessionem ejusdem Ecclesiæ cum fructibus perceptis adjudicavimus Presbytero memorato, discretioni vestra per apostolica scripta mandantes quatenus in corporalem possessionem ipsius Ecclesiæ Presbyterum mittatis eundem, & auctoritate nostra defendatis inductum, super fructibus quod à nobis est sententialiter diffinitum facientes per censuram ecclesiasticam appellatione remota firmiter observari. Ceterum quia de damnis & injuriis supradictis nobis non potuit fieri plena fides, per apostolica vobis scripta mandamus quatenus vocatis qui fuerint evocandi, & auditis hinc inde propositis, si de iis legitime vobis constiterit, de damnis satisfieri competenter eidem Presbytero facientes, pro hujusmodi detestandis injuriis præfato C. si per eum illatæ fuerunt, super Ecclesia ipsa perpetuum silentium imponatis. Alioquin eo, sicut dictum est, primitus

Epist. 2.
De causis
adversarij
Presbyteri
C. in possessionem
causa rei servandæ
miserunt.

restituto, super proprietate ipsius Ecclesie audiatis causam, & quod canonicum fuerit sublato appellationis obstaculo decernatis, facientes quod statueritis &c. Tu autem &c. Quod si non omnes &c. tu ea, frater Archiepiscopo &c. Tu denique, frater Archiepiscopo, super te ipso &c. Datum Laterani vi 1. Idus Aprilis, pontificatus nostri anno deci. mofexto.

NOBILI VIRO COMITI Nivernensi, spiritum consilij sanioris.

Epist. 22.
De causa monasterij Verziliacensis cum Comite Nivernensi.
V. de instr. epist. 114. 159 lib. 1. cap. 14. & lib. 15. epist. 83.

Cum pro questione qua inter te ex parte una & dilectos filios Abbatem & conventum monasterij Virziliacensis diocesis Eduensis ex altera super quibusdam procuracionibus annuis, damnis, & injuriis vertebatur, tui & partis alterius procuratores ad nostram presentiam accessissent, & in ea fuisset aliquandiu coram nobis prudenter & providè disputatum, tandem ex parte tua relatione tuorum procuratorum accepimus quod tu volens per omnia complacere nostræ beneplacito voluntatis, paratus eras in hac causa nostris obtemperare mandatis. Nos autem communicato fratrum nostrorum consilio hoc duximus injungendum, ut cum tu & successores tui Comites Nivernenses in festo paschali ad monasterium accesseritis memoratum, nomine procuracionis centum librarum usualis monetæ, quæ pro tempore curret, sitis summa contenti, tantundem in festo beatae Mariæ Magdalenaë procuracionis nomine recepturi, si ad monasterium accesseritis supradictum, ad protectionem ejusdem monasterij, secundum quod de jure tenemini, dantes operam efficacem. Ut ergo super hoc nulla possit in posterum via patere calumniae, tu & uxor tua per authenticum instrumentum Abbati & conventui ejusdem monasterij promittatis vos id firmiter observatores, vestros nihilominus successores ad hujus rei observantiam obligantes, & ad majorem cautelam faciatis hoc per carissimum in Christo filium nostrum [Philippum] illustrem Regem Francorum auctoritate regia confirmari; mandatum nostrum taliter impleturi quod divinam & apostolicam gratiam possitis exinde uberius promereri. Damus itaque venerabili fratri Episcopo & dilectis filiis Abbati sancti Victoris & Cancellario Parisiensi. nostris litteris in mandatis ut postquam super hoc tu & uxor tua litteras secundum formam concesseritis supradictam, te juxta formam Ecclesie à vinculo excommunicationis absolvant quo propter

idem negotium nostra es auctoritate ligatus, injungentes tibi sub debito præstiti juramenti ut ad impetrandam super hoc confirmationem regiam des operam bona fide. Abbatem verò & conventum prædictos ab omni de revimus impetitione cessare, omnemque remittere quaestionem quæ ipsis adversus te Comitum super damnis & injuriis competebar; decimis de Dornitiaco duntaxat exceptis, super quibus eis satisfieri volumus & mandamus. Datum Laterani 11. Idus Aprilis, pontificatus nostri anno decimofexto.

Scriptum est super hoc Episcopo, Abbati sancti Victoris, & Cancellario Parisiensi, verbis competenter mutatis. Quod si non omnes &c. tu frater Episcopo &c. Tu denique &c.

ARCHIEPISCOPO ET Abbati sancti Pauli Narbonensis, & Priori Fontisfrigidii Narbonensis diocesis.

Carissima in Christo filia illustris Regina Aragonum de hominibus Montispessulani plenam injuriis nobis obtulit questionem, qui, sicut asserit, redditus loci ejusdem, castrorum & villarum in districtu Montispessulani existentium, ad eandem Reginam de jure spectantes, eidem à viro suo illustri Rege Aragonum titulo pignoris obligatos, contra justitiam detinent & ei reddere contradicunt, cum ipsa pignoris obligatio, utpotè de re dotali, de jure robur non habuerit firmitatis; quæ si aliquem sortita fuisset effectum, tanto tempore ipsarum rerum redditus perceperunt quod non solum extenuatum est debitum, verum etiam non modicam summam pecuniæ restituere tenentur eidem; castrum nihilominus, quod ibidem habebat, funditus* diruerunt, inde lapides, & cæmenta in majoris contemptus opprobrium asportantes, & ad jura dominij manibus suis extensis, Notarium & Consules in Montepessulano fecerunt contra voluntatem ipsius, & in damnum ejus pisces vendi faciunt in locis aliis quam consuetum fuerit ab antiquo, nomine Consulium, & non Reginae, facientes banna & edicta proponi. Præterea castrum de Latis, quod multis inhabitabatur hominibus, partim ruina, partim incendio destruxerunt, pluribus ex ejusdem loci hominibus interfectis. In iis autem & aliis eadem assererat Regina se damna multorum millium marcarum & plurium solidorum per illorum injurias incurrisse: qui etiam, tamquam hæc non sufficerent ad offensam, de quodam castro ipsius Reginae carissimum in Christo

Epist. 22.
Adversus homines Montispessulani.

* Rectè, ut patet ex actis editis à Garicelo pag. 279.